

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2015CC705 a en b
Zaaknummer Klachtencommissie 2013W1055 (1) en (2)

datum uitspraak 24/10/2016

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoekster,
bijgestaan door: mr. S. van Schaik, advocaat te Uden,

te voldoen door:

de Congregatie van de Zusters van Barmhartigheid,
gevestigd te Maastricht,
hierna te noemen: verweerder,
bijgestaan door: mr. R.P. Baetens, advocaat te Tilburg.

1. Verloop van de procedure

1.1 Vergezeld door een brief van 12 oktober 2015, is op 14 oktober 2015 door de griffie van de Compensatiecommissie het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door twee personen verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland ontvangen, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 31 maart 2015 met zaaknummer 2013W1055 (1) en (2), waarin het seksueel misbruik gepleegd door [aangeklaagde 1], ook genoemd [aangeklaagde 1] of [aangeklaagde 1] (hierna te noemen: [aangeklaagde 1]) en door wijlen [burgerlijke naam aangeklaagde 2] (hierna: [aangeklaagde 2]) gedeeltelijk gegrond is verklaard.

Tevens is ontvangen de brief ingekomen op 20 april 2015, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is eveneens door de griffie ontvangen.

1.2 Bij brief van 21 januari 2016 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoekster aangaande de geleden vermogensschade.

Namens verzoekster is de schade van verzoekster schriftelijk onderbouwd bij brieven van 10 mei en 4 juli 2016, in aanvulling op de eerdere brief van 12 oktober 2015 (alle opgesteld door mr. Van Schaik).

Mr. Baetens heeft namens verweerder bij brief van 10 juni en 11 juli 2016 gereageerd.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoekster aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft zich aan de Compensatieregeling onderworpen. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

2.1. Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

2.2. Verzoekster is in [jaartal] tezamen met haar [familieleden] uit huis geplaatst. Vanaf haar [leeftijd] tot en met haar [leeftijd] heeft zij met haar [familieleden] verbleven in [instelling] te [plaats].

a. Misbruik door [aangeklaagde 1]

Bij de controle op het bedplassen heeft [aangeklaagde 1] verzoekster betast en/of geknepen in de vagina/schaamlippen en ook heeft zij onnodig lang de vagina van verzoekster geschrobd met een harde borstel. Het seksueel misbruik zoals hierboven vermeld heeft in de periode van januari [jaartal] tot oktober [jaartal] en voorts van september [jaartal] tot [datum] met grote regelmaat plaatsgevonden. Verzoekster was bij aanvang van het misbruik 7 jaar oud.

b. Misbruik door [aangeklaagde 2]

Verzoekster is ook door [aangeklaagde 2] seksueel misbruikt. Ook [aangeklaagde 2] heeft verzoekster bij controle op het bedplassen hard in haar vagina/schaamlippen geknepen en bij het douchen onnodig lang haar vagina met een harde borstel geschrobd. Het seksueel misbruik zoals hierboven vermeld heeft in de periode van [jaartal] tot [jaartal] af en toe plaatsgevonden. Verzoekster was bij aanvang van het misbruik 7 jaar oud.

3. Het bewijs en de categorie-indeling

3.1 Verzoekster heeft als bewijsmiddel bedoeld in artikel 7 sub a van de Compensatieregeling in het geding gebracht het advies van de Klachtencommissie, zoals vermeld onder 1, gegeven naar aanleiding van de klachten van verzoekster. In dit advies zijn de klachten gedeeltelijk

gegrond verklaard. Ook is overgelegd het besluit van verweerder tot overname van het genoemde advies van de Klachtencommissie.

3.2 *meerdere daders*

In de onderhavige aanvraag sprake is van seksueel misbruik verricht door meerdere, te weten twee daders (hierna te noemen: meerdaderschap).

In zijn algemeenheid merkt de Compensatiecommissie in dat kader op dat ieder slachtoffer, ongeacht of het misbruik door één dader of door meerdere daders is gepleegd, aanspraak heeft op één vergoeding en dat deze vergoeding nooit meer bedraagt dan €100.000,--.

Blijkens de toelichting op de Compensatieregeling (paragraaf De categorieën, 4e alinea) geldt alleen de hoogste categorie in het geval dat het seksueel misbruik door meerdere daders binnen verschillende categorieën valt.

De Compensatiecommissie ziet geen grond om een slachtoffer dat door meerdere daders is misbruikt meerdere aanvragen te geven en daarmee het plafond binnen een bepaalde categorie te overstijgen, terwijl voor een slachtoffer dat door één dader meerdere keren is misbruikt wel het plafond zou gelden van de desbetreffende categorie. Het enkele feit dat sprake is van misbruik door meerdere daders, ziet de Compensatiecommissie wel als een verzwarende omstandigheid, die in zijn algemeenheid tot uitdrukking kan komen in de categorie-indeling of in het uit te betalen bedrag.

3.3a. *categorie-indeling algemeen* Op basis van de Compensatieregeling kan alleen het daadwerkelijk voorgevallen en gegrond verklaarde seksueel misbruik bepalend zijn voor de toe te passen categorie-indeling. Dit betekent dat het andere seksueel misbruik dat verzoekster door derden in pleeggezinnen is aangedaan voor de categorie-indeling van het onderhavige seksueel misbruik geen relevante factor kan zijn. De Compensatiecommissie kan dus alleen het gegrond verklaarde seksueel misbruik dat door [aangeklaagden 1 en 2] is gepleegd (met in achtneming van het vermelde onder 3.2) leidend laten zijn voor de categorie-indeling.

3.3b *indeling misbruik door de [aangeklaagden 1 en 2]* Gelet op het jegens verzoekster door de beide zusters gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2.a en 2.b en gelet op het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat een indeling in categorie 3, zoals nader omschreven in artikel 5 sub 3 van de Compensatieregeling, met betrekking tot het seksueel misbruik van de beide zusters afzonderlijk beschouwd, in beide gevallen haar juist voorkomt. In beide gevallen is namelijk sprake geweest van betasting van intieme delen gedurende een langere periode.

3.3c *conclusie categorie-indeling* Het voorgaande, in het bijzonder het overwogene onder 3.2, brengt met zich dat de Compensatiecommissie het misbruik door de [aangeklaagden 1 en 2] gezamenlijk beoordelende, de aanvraag van verzoekster indeelt in categorie 3.

3.4 Volgens artikel 5 van de Compensatieregeling en de toelichting daarop kan eerst sprake zijn van een vergoeding in categorie 5, indien sprake is van 'substantiële vermogensschade' en 'geen gerede twijfel' bestaat over het causaal verband tussen deze vermogensschade en het seksueel misbruik.

Gelet op de hierna onder 4 aangevoerde redenen, kan daarvan naar het oordeel van de Compensatiecommissie in het onderhavige geval niet gesproken worden, hetgeen met zich brengt dat de onderhavige aanvraag om die reden definitief ingedeeld dient te worden in categorie 3.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn.

De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoekster gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik.

standpunt verzoekster

4.2 Op verzoek van de voorzitter van de Compensatiecommissie bij brief van 21 januari 2016 is namens verzoekster bij brieven d.d. 10 mei en 4 juli 2016 (opgesteld door mr. Van Schaik in aanvulling op de bij haar brief van 12 oktober 2015 reeds overgelegde informatie) de vermogensschade van verzoekster nader toegelicht. Kort samengevat wordt het navolgende gesteld.

Na de basisschool is verzoekster naar de huishoudschool gegaan. Zij heeft door het seksueel misbruik geen gedegen opleiding kunnen volgen en kwam zodoende 'buiten de maatschappij te staan' (zij belandde in [branche] en is tot [leeftijd] verslaafd geweest aan drugs). Vanaf [jaartal] tot op heden heeft zij aanspraak moeten maken op een Wajong-uitkering.

In de hypothetische situatie dat zij niet seksueel zou zijn misbruikt, zou verzoeksters arbeidzaam leven gunstiger zijn verlopen. In dat geval zou verzoekster een opleiding in de [bedrijfstak] ([opleiding]) hebben gevolgd, na eerst de basisschool en huishoudschool te hebben afgerond. Volgens deze redenering zou verzoekster in [jaartal] zijn gestart met haar arbeidzame leven binnen de [bedrijfstak] en hieruit inkomsten hebben gegenereerd.

Dat dit niet zo gelopen is, wijt verzoekster aan het seksueel misbruik dat haar destijds is aangedaan en de niet te onderschatten psychologische gevolgen daarvan. Het heeft namelijk de basis gelegd voor het ontbreken van veiligheid. Daarnaast heeft het seksueel misbruik ook geleid tot leed in haar persoonlijk leven en kampt zij nog immer met de psychische gevolgen ervan.

Samenvattend wenst verzoekster dan ook in aanmerking te komen voor een compensatie in categorie 5.

standpunt verweerder

4.3 Verweerder heeft bij brieven van 10 juni en 11 juli 2016 (beide opgesteld door mr. Baetens) gereageerd en - kort samengevat - het volgende gesteld.

Verweerder heeft het causale verband tussen enerzijds het destijds niet hebben genoten van meer scholing en het op dat hogere niveau werkzaam hebben kunnen zijn en anderzijds het seksueel misbruik bestreden. Er zijn geen aanwijzingen dat het onderhavige seksueel misbruik daaraan debet is. Integendeel, veeleer lijkt het erop - aldus verweerder - dat andere oorzaken en

omstandigheden hebben geleid tot het moeizame leven dat verzoekster tot nu toe heeft gehad. Daarbij wijst verweerder er ook op dat niet inzichtelijk is geworden op welke gronden verzoekster een Wajong-uitkering is toegekend.

Verweerder concludeert dan ook dat sprake is van seksueel misbruik dat ingedeeld dient te worden in categorie 3 omdat van substantiële vermogensschade, die zonder gerede twijfel toerekenbaar is aan het seksueel misbruik, niet is gebleken.

overwegingen Compensatiecommissie

4.4 Bij de vaststelling van de omvang van de vermogensschade gaat het om een vergelijking tussen enerzijds de situatie na het seksueel misbruik en anderzijds de situatie zoals die - het seksueel misbruik weggedacht - naar redelijke verwachtingen geweest zou zijn gelet op alle bekende feiten en omstandigheden.

De Compensatiecommissie heeft de door verzoekster ter onderbouwing van de omvang van haar vermogensschade aangedragen factoren evenals de door verweerder naar voren gebracht visie, beoordeeld.

4.5 De Compensatiecommissie is van oordeel dat niet zonder gerede twijfel aannemelijk is dat verzoekster substantiële vermogensschade heeft geleden die veroorzaakt is door het haar aangedane seksueel misbruik. Dit brengt met zich dat een indeling in categorie 5 - gelet op de daartoe gestelde eisen in de Compensatieregeling - niet aan de orde kan zijn. De Compensatiecommissie komt tot dit oordeel op grond van de volgende afwegingen.

4.6 Uit het relaas van verzoekster blijkt dat zij om redenen van praktische aard naar de huishoudschool is gegaan. Van een verband met het onderhavige seksueel misbruik is niet gebleken. Voorts zijn er geen, althans onvoldoende bewijsstukken overgelegd op basis waarvan zonder gerede twijfel kan worden geconcludeerd dat het ontbreken van nadere scholing, de langdurige verslaving en het 'naast de maatschappij zijn komen te staan (in de [branche werkzaam zijn]) in een causaal verband staat met het onderhavige, verzoekster in [instelling] aangedane seksueel misbruik. Zo zijn er geen daartoe medische stukken overgelegd. In dit kader wenst de Compensatiecommissie op te merken dat het haar ambtshalve bekend is dat seksueel misbruik dat een kind in zijn of haar jeugd is aangedaan kán bijdragen aan het later terechtkomen in de [branche]. In het licht van het vele malen ernstigere seksueel misbruik dat verzoekster later in haar leven is aangedaan in de pleeggezinnen en bij gebreke van verdere daartoe strekkende bewijsstukken, kan de Compensatiecommissie een dergelijk verband in dit geval niet zonder gerede twijfel aannemen.

Daarbij komt dat geen inzicht is verkregen in de reden waarom aan verzoekster een Wajong-uitkering is toegekend.

Onder deze omstandigheden, waarbij niet, althans niet zonder gerede twijfel, is komen vast te staan dat de gestelde vermogensschade toerekenbaar is aan het destijds aangedane seksueel misbruik, kan de Compensatiecommissie dan ook niet komen tot een advisering omtrent vermogensschade.

4.7 Dit laat onverlet dat de Compensatiecommissie oog heeft voor het leed dat verzoekster is aangedaan. Zij had - gelet op haar uitermate kwetsbare achtergrond - juist moeten kunnen rekenen op een liefdevolle en beschermende omgeving en zo heeft zij haar verblijf in [instelling] niet ervaren.

Uiteraard kan verzoekster aanspraak maken op smartengeld. Bij de bepaling daarvan betreft de Compensatiecommissie ook het feit dat sprake is geweest van twee daders, waardoor de impact

van het aangedaan seksueel misbruik groter zal zijn geweest, alsmede het feit dat verzoekster door haar thuissituatie verhoogd kwetsbaar was.

Het voorgaande brengt de Compensatiecommissie dan ook tot het advies het hoogste bedrag binnen categorie 3, te weten een bedrag van €20.000,-- aan verzoekster te betalen.

4.8 Verzoekster heeft een nota ter hoogte van €1.308,70 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat - gelet op artikel 22 van de Compensatieregeling - €1.000,-- voor vergoeding in aanmerking komt.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 3 en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoekster tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoekster, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoekster in categorie 3 en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

- aan verzoekster een bedrag van €20.000,--, alsmede
- aan de advocaat van verzoekster ter zake van kosten van rechtsbijstand een bedrag van €1.000,-- inclusief kantoorkosten en BTW te betalen.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. J.M. van de L. en de heer E.S. G., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 24/10/2016 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter